

אין מעמידין פרק שני עבודה זרה

ולא מורדין. וא"ת הא אמרינן נמסכת סופרים [פס"ז] כשר שצנעניטס) הרוג וי"ל דצירושלמי דקדושין מפרש דהיינו צנעת מלחמה ומניח רחמי מויקח שם ממות רכז כחור ומיהנין היו מהירא את דבר ה' ואלע"פ שסתם כנעניטס) ועובדי כוכבים ומזלות הם

מינין. כומרינ לעבודת כוכבים זין עובדי כוכבים זין ישראלים: **מסורות.** מלשינים לשקר (ה) המוסרין ממונ חזריהם זיד עובדי כוכבים אנפין: (ו) לתיאזבן. כשאין להם כשר כלל אינו מוסרף להיות איסור והיתר לפניו להניח היתר ולאכול איסור ואם עושין קן זה להכעיס: **מין הוא.** דברא תנא ליה רישא מינין.

בכמה וכמה מניני חילוק זין מין. למומר (כ) כגון (א) ספר תורה שכתבו מין ישרף ודכח"ס: (ב) פרעוש ויתוש אין ארס אולכין לתיאזבון: **לנטוש טעמא דאיסורא.** לא להכעיס אלא מתאוה לנטוש טעמו לפי שאין ישראל טועמו מעולם: **שאס היהא מעלה צבור.** עשייה נקרקע ויכול לעלות (ג) מגררה והאי לא מעלין דקאמרי אין מניינין לעלות קאמרי: **דנקיש ליה עילא ואמרי.** כלומר איש ליה לאשתמוטי מתיבא מתיבא ולמימר ליה: **דלא חיוס חיוסא ידידיה עליה.** דרך מעלה זו וממות צבור: **ענינא לעצובי חיוסא עליה.** לדרך אי להעביר עדר לאני למרעה ודכרי על שפת זור או יורא אי שאל יפלו: **לאפוקי לשום מורא.** תולעת שיש לו בעלתו דלא דלספור לרפאותו כנסת דהא אמרין לא מעלין ולא מורדין: **דמלי.** מטה הסבין כדמסרגמינן מטה משפט (ט) מללי זין: **כרוס שפכה.** מה שנקרת לו מן הגיד מן העפרה והלמעלה לזד הגוף ושוב אינו מוליד: **רופא.** שידע למוול: **ימול עובד כוכבים (ט).** שאין מילתו לשם עבודה כוכבים שהרי אין דרכם למוול את צניהם: **ואל ימול כוסי.** שמל לשם דמות יונה שנאלף כרלס גרמיס ועובדין לה עבודה דלאמרי כהכל שחטין (מולין דף ג.) ומלין את צניהם לשם יונה זו: **כוסי.** עובד ולא עובד כוכבים. מפני שחטו על עשיית כוסי דמי: **רופא**

ולא מורדין אבל המנין והמסורות (ה) והמומר (כ) היו מורדין ולא מעלין א"ל אני שונה וכלל אבדות אחיך בלרבות את המומר ואת אמרת היו מורדין כמי ככאן מומר ולישני ליה כאן במומר אוכל נבילות לתיאזבון כאן במומר אוכל נבילות להכעיס קסבר יאוכל נבילות להכעיס מין הוא איתמר מומר (ז) פליגי (ח) רב אחא ורבינא חד אמר לתיאזבון מומר ילהכעיס מין הוא וחד אמר אפילו להכעיס נמי מומר אלא איזהו מין זה העובד אלילי כוכבים מיתבי אבל פרעוש אחד או יתוש אחד הרי זה מומר והא הכא דלהכעיס הוא וקתני מומר התם בעי למיטעם טעמא דאיסורא אמרי מר (י) היו מורדין אבל לא מעלין השתא אחותי מחתינא אסוקי מיביעי אמר רב יוסף בר חמא אמר רב ששת לא צרכא שאם היתה מעלה בבור מגררה דנקיש ליה עילא ואמר לא תיחות חיותא עליה רבה ורב יוסף דאמרי תרוייהו לא צרכא שאם היתה אבן על פי (יא) הבאר מכסה אמר לעבורי חיותא עליה רבינא אמר ישאם היה סולם מסלקו אמר בעינא לאחורתי ברי מאינרא (יב) יישראל מל את העובד כוכבים לשום רב לאפוקי לשום מורנא דלא יעובד כוכבים לא ימול ישראל מפני שחשודין על שפיות דמים דברי רבי מאיר והכמים אומרים עובד כוכבים מל את ישראל בזמן שאחרים עומדין על גבו אבל יינו לבינו לא ורבי מאיר אומר אפילו אחרים עומדים על גבו נמי לא דוימנין דמצלי ליה סכינא וכו' וסבר ר"מ עובד כוכבים לא ורמינהו יי עיר שאין בה רופא ישראל ויש בה רופא כותי (יג) ורופא עובד כוכבים ימול עובד כוכבים ואל ימול כותי דברי ר"מ רבי יהודה אומר ימול כותי ואל ימול עובד כוכבים ואל עובד כוכבים ר' יהודה אומר עובד כוכבים ואל עובד כוכבים שפיר דמי והתניא ר' יהודה אומר מנין למילה בעובד כוכבים שהיא פסולה שנא' ואתה את בריתי תשמור אלא לעולם לא תיפוך והכא במאי עסקינן ברופא

תורה אור השלם

1. וכן תעשה לחמור וכן תעשה לשמלתו וכן תעשה לכל אבדת אחיך אשר תאבד ממנו ומעמדת לא תוכל להתעלם: דברים כב ג
2. ויאמר לדברים אל אבדתי אותה את בריתי השמרה ארתך ותרקע את ריקן ארתך: בראשית י"ט

גילוי הש"ס

תוב"ס י"ח ולא וכו' דבתי ודי"ך ל"ב. עין לקמן דף ק"ג ע"ב חסד ד"ה אחיו וכבר נשם כגהות הגאון המכריז י"ז.

הגהות הב"ח

- (א) נ"ט פליגי ביד ר"א
- (ב) שם אכן על פי הברר מספס אמר בעינא לעבורי חיותא עליה דנקיש אמר לא צרכא שאם היה מולד: (א) דש"י
- (ג) שם וכו' לעלת בה מצררה: (ד) דת"ה ח"י וכו' ומנו למחרי שרלל אמרי נמי מומר לטלוה: (ה) בא"ד ואמרינן נמי כיושלמי: (ו) ד"ה ומד וכו' מלי חילא למימר בהא דקתני ואיזהו מומר אוכל נבילות וטרפות שקיים ורמשים י"ל: (ז) ד"ה דלא וכו' ק"ף א"ם וכו' יע"ט: (ח) ד"ה לאפוקי וכו' ורמשים מוסרף וכו' עבד ליה:

מוסף רש"י

ולא מורדין. אומן לצור להמת אומן נידים לעובדי כוכבים אומן נידים. רופא. מילא (מחות חב). ואל ימול כותי. לפי מלל לשם הר נחשים (שם).

רבינו חננאל (המשך)

וכבר אחא ורבינא: ועובד כוכבים לא ימול את ישראל מפני שחשודין על שפיות דמים ואפי' אחים (ומרינן) על גבי וימנין דמצלי ליה לכיניה ומשוי ליה כרות שפכה דברי ר"ם ורבינא כונו לבינו לא ימול אבל מל הוא בזמן שאחרים (ומרינן) על גבי ולא חיישין דלא מצלי ליה לכינא ומשוי ליה לניקא כרות שפכה ומקשי וסבר ר"ם

רבינו חננאל

דתיני העובדי כוכבים והרוצים בהמה דקה לא עולין ולא מורדין אלו כולן בשטר שרי. ורחמם אבי ואמר המלכות יוכלה לומר לעובדת כוכבים דין דמנטי שבתא מחליטין עלייהו שבתא דירבון ולא מנטי שבתא לא מחליטין עלייהו שבתא. באוקי א פוניה היא יוכלה למימר בעינא לאינסובי ולא מגלינא נפשאי ואי אשת איש היא יוכלה למימר לא מודהנא באפי בעיל. העובדי כוכבים והרוצים נמי יוכל למימר בני קאי אאינרא והספתינא דלמא נפיל ואנא רחיקנא לאחתינא א נמי קאנא לי דימנא לבי דור כלובר קבע לי אנו השטפן שאם לא אבנא ויהונק עלי ריחן ואני רן לומר לו הגה באחי: וכו' רבי אבהו קמי דרי יוחנן המינין והמסורות והמורדין והאפיקורסין היו מורדין אבל לא מעלין אבל ליה אני שונה לכל אבדות אחיך לרבות את המומר כי אחיו הוא ואת גינתו מלאך שמי מלאך מורש ש"מ דאפיקורסו על מן המומר הוא: אמר (מי"ט) מומר אוכל אוכל נבילות פליגי בה בר אחא ורבינא חד אמר פרעוש אמר מומר להכעיס מין הוא וחד אמר אפילו להכעיס מומר אלא איזהו מין זה העובד אלילי כוכבים. מיתבי אבל פרעוש אחד או יתוש אחד הרי זה מומר והא הכא דלהכעיס הוא וקתני מומר התם בעי למיטעם טעמא דאיסורא אמרי מר (י) היו מורדין אבל לא מעלין השתא אחותי מחתינא אסוקי מיביעי אמר רב יוסף בר חמא אמר רב ששת לא צרכא שאם היתה מעלה בבור מגררה דנקיש ליה עילא ואמר לא תיחות חיותא עליה רבה ורב יוסף דאמרי תרוייהו לא צרכא שאם היתה אבן על פי (יא) הבאר מכסה אמר לעבורי חיותא עליה רבינא אמר ישאם היה סולם מסלקו אמר בעינא לאחורתי ברי מאינרא (יב) יישראל מל את העובד כוכבים לשום רב לאפוקי לשום מורנא דלא יעובד כוכבים לא ימול ישראל מפני שחשודין על שפיות דמים דברי רבי מאיר והכמים אומרים עובד כוכבים מל את ישראל בזמן שאחרים עומדין על גבו אבל יינו לבינו לא ורבי מאיר אומר אפילו אחרים עומדים על גבו נמי לא דוימנין דמצלי ליה סכינא וכו' וסבר ר"מ עובד כוכבים לא ורמינהו יי עיר שאין בה רופא ישראל ויש בה רופא כותי (יג) ורופא עובד כוכבים ימול עובד כוכבים ואל ימול כותי דברי ר"מ רבי יהודה אומר ימול כותי ואל ימול עובד כוכבים ואל עובד כוכבים שפיר דמי והתניא ר' יהודה אומר מנין למילה בעובד כוכבים שהיא פסולה שנא' ואתה את בריתי תשמור אלא לעולם לא תיפוך והכא במאי עסקינן ברופא

לאפוקי אשם מורנא ד"א. כפ"ה דלסור לרפאות כנסת אכל צנער שרי משום איזה ורואה (י) צברק מי שאלחו (גיטין דף ע.) דרצ שימי צר אפי ענדל ליה להסור עובד כוכבים לרצ אחר ויפתינ אלמא שרי לרפאות עובד כוכבים אלל ורואה צנער הוא ועוד י"ל דהתם נמי כנסת הוא ולהתחכם צרפאות יכול להיות מותר וכן משמע מפני שלא היה בקי צרפאות עשה כן: **צרופא**

אין מעמידין פרק שני עבודה זרה

כו.

עין משפט
ג'ר מצוה

בט א מ"י פ"ב מהל'
מילה הלכה א סמג
עשין כח טו"ש ע"ד סתם
רמב"ם סעף א:
ל ב מ"י פ"ט מהלכות
גדרים הלכה כב סתם
לארץ רמב"ם טו"ש ע"ד י"ד
סמ"ק פ"ג סעף סג:
לא ג מ"י פ"ב מהלכות
מילה הלכה א סמג
עשין כח טו"ש ע"ד סתם
רמב"ם סעף א:
ל ב ד מ"י פ"ט מהלכות
גדרים הלכה כב סתם
עשין כח טו"ש ע"ד י"ד
סמ"ק פ"ג סעף סג:
לא ד מ"י פ"ב מהלכות
מילה הלכה א סתם
עשין כח טו"ש ע"ד סתם
רמב"ם סעף א:
ל ה מ"י פ"ב מהלכות
מילה הלכה א סתם
עשין כח טו"ש ע"ד סתם
רמב"ם סעף א:
ל ו מ"י פ"ב מהלכות
מילה הלכה א סתם
עשין כח טו"ש ע"ד סתם
רמב"ם סעף א:
ל ז מ"י פ"ב מהלכות
מילה הלכה א סתם
עשין כח טו"ש ע"ד סתם
רמב"ם סעף א:

(א) [מסופק פ"ג ה"ה].
(ב) [קדושין ח' ט"ז].
(ג) [מנחות מב. ד' ז' ו' י"ג ו' י"ד].
(ד) [מנחות מב. ד' ז' ו' י"ג ו' י"ד].
(ה) [מנחות מב. ד' ז' ו' י"ג ו' י"ד].
(ו) [מנחות מב. ד' ז' ו' י"ג ו' י"ד].
(ז) [מנחות מב. ד' ז' ו' י"ג ו' י"ד].
(ח) [מנחות מב. ד' ז' ו' י"ג ו' י"ד].
(ט) [מנחות מב. ד' ז' ו' י"ג ו' י"ד].
(י) [מנחות מב. ד' ז' ו' י"ג ו' י"ד].
(יא) [מנחות מב. ד' ז' ו' י"ג ו' י"ד].
(יב) [מנחות מב. ד' ז' ו' י"ג ו' י"ד].
(יג) [מנחות מב. ד' ז' ו' י"ג ו' י"ד].
(יד) [מנחות מב. ד' ז' ו' י"ג ו' י"ד].
(טו) [מנחות מב. ד' ז' ו' י"ג ו' י"ד].
(טז) [מנחות מב. ד' ז' ו' י"ג ו' י"ד].
(יז) [מנחות מב. ד' ז' ו' י"ג ו' י"ד].
(יח) [מנחות מב. ד' ז' ו' י"ג ו' י"ד].
(יט) [מנחות מב. ד' ז' ו' י"ג ו' י"ד].
(כ) [מנחות מב. ד' ז' ו' י"ג ו' י"ד].

תורה אור השלם
1. ויאמר אלהים אל
אברהם אברהם את בריתי
חשמה אהה ובריתי
אחרתך לדרתם:
בראשית ט
2. וכן יגדל אתך גר
ועשה פסח ליהוה המול
לו כל ימי ימיו ואת
לעשרתו ואתה בארצה
הארץ וכל ימי ימיו
יאכל בל שמתו כל מה
3. המול ימול ליד ביתך
ומקדש בספר ואתה
בריתי בקשרם לברית
עולם:
בראשית יג
4. ותקח צפורה יצ
ותברת את ערלת בנה
ותמע לגלגלי ותאמר כי
חתן דמים אתה לי:
שמות ד כה

הנהגות הב"ח
(א) תוב' ד"ה איכא וכו'
את צרימי תשמור לנכא:

לעזי רש"י
פינדר"א (פינדר"א).
נכב.

מוסף רש"י
בערלי ישראל. לענין
זכר מולין נכסו דהק' אחר
לשון בני אדם וישאלים לא
קרי להו ערלים ועובדי
כוכבים לא קרי להו מולין
(יבמות טו). במולי'
עובדי כוכבים. ובעל
ערלים פן. ערלי ערל
ככלל מולין פן מולין שמו
אחיו מתמתת מולין (נדרים
ל.א).

רבינו חננאל
עובד כוכבים כלל כלל
לא ימול והתניא עיר
שאין רב רופא ישראל
ויש בה [ורפא] עובד
כוכבים ורופא כותי ימול
עובד כוכבים ואל ימול
כותי דברי ר"ם ופרקי'
כי קא שרי ר"ם כרפא
עובד כוכבים מומחה
דלא מרע נפשיה ע"ש
דלמא מסקי קריתיה ע"ש
ואומרים קטיל לרבינו
וכן כי אתא רבי דמי
אמר עובד כוכבים אם
היה רופא מומחה לרבים
מותר: לא דתניא ישראל
מול כותי אבל כותי לא
ימול ישראל מפני שמו
לשון רב גרויס שדלי
רבי יהודה אוקימנא בין
יהודה הנשיא ודבר מין
למילה בעובד כוכבים
שהיא פסולה שנאמר
ואתה את בריתי תשמור (א)
למול אבל עובד כוכבים לא

רופא מומחה. לא מרע נפשיה לשוייה כרות שפכה: אלא לעולם
איפוך כדאפכינן מעיקרא. דלרבי יהודה כותי אסור ועובד כוכבים
מותר לעובד כוכבים אין דרכו למול בניו לשם עבודת כוכבים
ולשפיות דמים לא חייש הואיל ואחרים על גביה: ודקשיא לך דרבי

יהודה דרבי יהודה. דפסקיל מילת
עובד כוכבים מגזירת הכתוב [כ"ו]: ההיא
ר' יהודה הנשיא היא: מ"ט דרבי
יהודה. בר פלוגתא דרבי יוסי דפסקיל
כותי: לה' המול. ועשה פסח לה'
המול וגו' ודרש ציה מילה לשמה
הלכך כותי פסול דמל שלא לשמה
אלא עובד כוכבים לא מהיל אלא
אלעמא דשראל שאומר לו המול והיינו
לשמה: המול ימול. רביא הוא:
נפסח כתיב. לה' דקרא חפסח קאי
שחפסח עשימו לשמה: ואסא אס כרמי
סמור. וזרען אחרין וזה עובד
כוכבים: המול ימול. קרי ציה המל
ימול מי שהוא מהול ימול אחרים:
בבבוי. אומה מהולה: קונס שאני
נהנס לערלים. מה שאני נהנס מן
הערלים אסור עלי בקונס וקונס הוא
לשון הקדש: שמהו אחיו מחמה מילה
ולא מלווהו. אה שלא ימות: וסקת.
ע"י שלים: ומכר. אמרה לאמר
וכרת: מתני' מתרפאין מהן.
מקבלין מהן רפואה: ממון ונפשות
בגמרא מפרש: ואין מסתפרין מהן
כלל מקום. אפילו צבילי רה"ר
שעובדין שם תדיר שמה ימתן ואחרו
במער: גמ' רפוי נפשות כנס.
לומר מעמנו ומנפשו הוא עושה
כמו אם יש את נפשו (בבבוי כג)
במער: כשכר. רפוי קטיל דמיש
להפסדל דאגריה: רפוי ממון מכה
שאין כה סכנה. שיכול העובד כוכבים
לקלקלו שחכאז לו יותר ויוציא ממון
לרפואה: ריבדא דכוסילתא. כלי
אומן המקח בכתפיה. ריבדא מכת
הכלי ובלע"ז פינדר"א. כלומר אי כדא
שי ריבדא דכוסילתא שהקי לי אומן
לישראל לא אמנא לעובד כוכבים
לאסמיה להעביר הכאז דאסור למסור
גופו ציד עובד כוכבים: רפוי
נפשות גופו. ואפי' אין סכנה בדבר:
סכר

למאן דאמר אשה לא והכתיב יתקח צפורה צר קרי ביה (ותקח והכתיב
ותכרות קרי ביה ותכרת דאמרה לאיניש אחרינא ועבד ואיבעית אימא
אתיא איהו ואתחלה ואתא משה ואנמרה: מתני' יתתרפאין מהן רפוי
ממון אבל לא רפוי נפשות ואין מסתפרין מהן ככל מקום דברי רבי מאיר
וחכמים אומרים 'ברה"ד מותר אבל לא בינו לבינו: גמ' מאי רפוי ממון
ומאי רפוי נפשות אילימא רפוי ממון בשכר רפוי נפשות בחנם ליתני
מתרפאין מהן בשכר אבל לא בחנם אלא רפוי ממון דבר שאין בו סכנה
רפוי נפשות דבר שיש בו סכנה והאמר רב יהודה אפילו ריבדא דכוסילתא
לא מתסינן מינייהו אלא רפוי ממון בהמתו רפוי נפשות גופיה והיינו
דאמר רב יהודה אפילו ריבדא דכוסילתא לא מתסינן מינייהו אמר רב חסדא
אמר מר עוקבא אבל אם אמר לו סם פלוני יפה לו סם פלוני רע לו מותר
סכר

קפרין מנדרים למ"ד המול ימול דלמא שאני נדרים דהק' כהן אחר לשון בני אדם והתם נמי דקפשיט מקרא קרא ל"ל הא אמר בנדרים
הק' אחר לשון בני אדם י"ל דהתם מפיק ליה מקרא כי לא נבצר לנו לשון בני אדם אס לא מן הפסוק וכיוצא בזה איכא צפ"ק דפסקים
(דף ג). והא קמ"ל דאזר כוכבים אור הוא ונפקא מינה לנודר (א) נמי שפיר פריך קראי אהדדי דהתם נפיק מקרא דכל העובדי כוכבים
ערלים ואין מילתם חשונה לקרותה מילה וקסא לתא דסכר למימר דהו ערבי וגבנוי ככלל מהולים: אימא בינייהו אשה. תימה
אמאי לא אמר איכא צנייהו מומר לערלות דלמ"ד ואתה את צנייהו (א) ליה שאני ככלל כדאמרין פרק השולח (גיטין דף מה). דישראל
מומר לאו בר קשיה כמותה שהצאתי לעיל מפני שאינו חפץ לקשור ה"י נימא שאינו בר מילה כיון שאינו חפץ לימול ולמ"ד המול ימול איכא
דאמרי לעיל אע"ג דלא מהילי כמאן דמהילי דמו ואורי' דמומר לערלות מיהו בר שמירת ברית הוא אלא שאינו חפץ אל מיהו בר שמירת
ברית הוא אס יתפוק ונגיטין גבי קשיה הכי קאמר כל שאינו נקשיה כלומר שאינו מקיים מצוות וקשרתם אינו ככלל וכמתתם זה מצטל
מצות קשיה מעלי: אשה לאו בת מיא היא. יש לפסוק כרז ואין אשה כשרה למול דאף על גב דרז ורבי יוחנן הלכה כרבי יוחנן
בזה הלכה כרז דצרייתא דרבי יהודה הנשיא קיימא כותמיה אלל בה"ג פסק דאשה כשרה למול ולרז דלמא ריבדא דכוסילתא למול לרז
לפרש בפיק קמא דקדושין (דף טז). דלמנך אומי ולא אותה למרש שאינה חייבת למול בנה היינו לבקש למולו:

רבינו חננאל (המשך)
כותי כיון שהוא מהול
במול והולך עד שתצא
נפשו ואמרין מאי טעמא
דר יוסי דכתיב המול
ימול ליד ביתך וגו'
המול ימול מכל מקום
ואפילו כותי: אימא מנין
למילה בעובד כוכבים
שהיא פסולה משום רב
אמרי ואתה את בריתי
תשמור ר' יוחנן אמר
המחה המול ימול ליד
ביתך פ' מההול ימול
לאפוקי עובד כוכבים
דלאו מהול הוא: ואמרין
מכיר רב ר' יוחנן תירויהו
פסלי בעובד כוכבים מאי
בינייהו ואמרין ערבי
מהול וגבנוי פ' גבנוי
מכני אברוחם הם ומהולים
ישונבים בהי גבנוים
ליפוך נקראים גבנוים
לרב אפילו אלו שהן
מהולים פסולין דלאו בני
ברית הן ר' יוחנן אמר
כיון שמהולין הן שרי.
מקשינן וכו' מולי עובדי
כוכבים מהולין קראין
ואתן האומר כותי שאני
נהנה לערלים מומר בערלי
ישראל ואסור במולי
עובדי כוכבים הנה עובדי
כוכבים אפילו הן מולין
ערלין הם חשובים אלא
איכא בינייהו יהודי ערל
כיון שמתו אחיו מחמת
מילה כלומר משפחה
ידועה כיון שמתו אותן
מתים מבח דם המילה
לרב מותר כגון זה למול
אחרים ר' יוחנן אמר
כיון שאינו מהול אסור
אני והתנן קונס שאני
נהנה למולים אסור בערלי
ישראל וכו' הנה ערלי
ישראל מולין הן חשובין
ואיך אסור ר' יוחנן אלא
אשה איכא בינייהו רב
אסר אשה למול דלאו בת
ברית היא ר' יוחנן שרי
אשה כדמילתא דמיא.
מקשינן לרב אני והכתיב
ותקח צפורה צר דחי
קרי ליה ותקח כלומר
שעשה אחרים שיקחו וכן
פ' וכתובת. איבעי תימא
צפורה אחילה ומשה
דבריה שמה מילה: מתני'
של ישראל שהוא ממונו
העובדי כוכבים. ואפי' (א)

(א) נראה מה דרבינו לא גריס אלא לעולם אסור אלא קר ביימא דאסור נמי למול לשראל ר"ה הנשיא היא ומפיק לה מקרא דאפי' כותי אסור למול וכו'.

